

Svar på skriftligt spörsmål SSS 641/2016 rd

Svar på skriftligt spörsmål om undervisnings- och kulturministeriets beslut att skänka boken ”Alla borde vara feminister” till alla niondeklassare i den grundläggande utbildningen

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 641/2016 rd undertecknat av riksdagsledamot Mika Raatikainen /saf:

Ämnar det behöriga ministeriet tillåta att en omtvistad ideologi sprids till alla niondeklassare i Finland och,

om ministeriet tillåter spridningen av boken, hur motiverar det den politiska manipuleringen av de finländska niondeklassarna och att den därtill sker med skattemedel?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

Enligt andra paragrafen i lagen om grundläggande utbildning (628/1998) omfattar den grundläggande utbildningens uppgift både fostran och undervisning. Målet är att stödja elevernas tillväxt som människor och samhällsmedlemmar samt att lära dem nödvändiga kunskaper och färdigheter. Utöver undervisningen är även läroböcker och andra läromedel samt arbetsredskap och arbetsmaterial avgiftsfria för eleverna. Vid utbildningen iaktas enhetliga grunder i hela landet enligt vad som bestäms i lagen om grundläggande utbildning.

I lagens 11 § föreskrivs om undervisningens innehåll och i 14 § föreskrivs om grunderna för läroplanen. Statsrådet beslutar om de allmänna riksomfattande målen för utbildningen samt om timfördelningen, det vill säga om hur den tid som används för den grundläggande utbildningen ska fördelas mellan undervisning i olika ämnen, ämnesgrupper och elevhandledning. Utbildningsstyrelsen beslutar om grunderna för läroplanen, det vill säga om målen för och det centrala innehållet i den grundläggande utbildningens olika läroämnen, ämneshelheter, elevhandledningen och annan undervisning som avses i denna lag samt om de centrala principerna för samarbetet mellan hemmet och skolan och för elevvården och om målen för den elevvård som hör till undervisningsväsendet. Utbildningsanordnaren, vanligtvis kommunen, ska godkänna en läroplan för den utbildning som avses i lagen om grundläggande utbildning.

En grund för det finländska lärarskapet är den pedagogiska friheten. Denna omfattar bland annat frihet att själv bereda och genomföra lektioner. Läraren har alltså rätt att besluta vilka undervisningsmetoder och läromedel, till exempel böcker, han eller hon använder. Läroböckerna och sidomaterialet till dessa är lärarens arbetsredskap. Det bör finnas pedagogiska grunder för valet av läromedel och därför får lärarna själva välja material. Undervisnings- och kulturministeriet

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 641/2016 rd

eller Utbildningsstyrelsen varken bestämmer, beslutar eller ger rekommendationer som vilket material som ska användas i undervisningen. I det finländska skolsystemet fattas beslut om läromedel spritt, av den enskilda läraren.

Ministeriet tar inte ställning till användningen av ett enskilt läromedel eller dess eventuella ideologiska bakgrund så länge som användningen är förenlig med lagen och god sed samt stödjer de pedagogiska målen i läroplanen.

Till skillnad från vad som påstås i frågan har undervisnings- och kulturministeriet inte fattat något beslut om att köpa Chimamanda Ngozi Adichies bok ”Alla borde vara feminister”. Ministeriet har inte för avsikt att under våren donera boken till alla niondeklassare i den grundläggande utbildningen i Finland. Det finns heller inga planer på att använda skattemedel för ifrågasvarande donation.

Undervisnings- och kulturministeriet har beviljat kulturcentret Kulttuurikeskus PiiPoon kannatusyhdistys ry ett understöd på 70 000 euro för ett jämställdhetsprojekt riktat till grundskolor. I projektet samarbetar man bland annat med Utbildningsstyrelsen och Jyväskylän universitet. Projektet har också en koppling till WOW (Women of the World) Finlands helhet av evenemang inom ramen för Finlands 100-årsjubileum, vars huvudevenemang äger rum i Tammerfors i mars. Projektunderstödet har beviljats ur tippningsvinstmedel.

Målet med projektet är att få ungdomar att diskutera och föra fram sina tankar om jämställdhet samt att öka lärarnas färdigheter att behandla ämnet. Inom ramen för projektet delas till skolor ut ett läromedelspaket som bland annat innehåller en video om historien om jämställdhet i Finland och verkstadsmaterial. Aktören som delar ut materialet är således en förening som fått understöd. Utbildningsanordnaren har även i detta sammanhang frihet att välja vilket material som ska användas i undervisningen och tar ansvar för dess användning med tanke på målet vad gäller utbildning och fostran. Som en del av projektet publiceras den nigerianska författaren Chimamanda Ngozi Adichies pamflett ”Alla borde vara feminister”, som trots sin högtflygande titel behandlar jämställdhet.

Det är inget avvikande med att ett projekt som fått understöd producerar läromedel. Beslutet om huruvida materialet ska användas för undervisning fattas av lärare och rektorer.

Helsingfors 31.1.2017

Undervisnings- och kulturminister Sanni Grahn-Laasonen